

Selkämeren kansallispuiston ystävät ry ja Merikarvia-seura ry

10.7.2016

Kalastajat kunniaan

– Selkämeren Ystävien ja Merikarvia-seuran yhteinen hanke kerää kalastajien nimitietoa

Merikarviaiset kalastajat ja muut vesillä liikkujat ovat entisaikaan nimenneet kalapaikkoja, vesillä suunnistusta helpottavia matalikoita, saaria ja kiviä. Merikalastajat ja heidän jälkeläisensä kertovat muisteluksiaan Selkämeren Ystävien ja Merikarvia-seuran haastatteliijoille. Nauhoitettuja haastatteluja on kerätty jo yli 20 ja työ jatkuu vielä. Yhdistysten yhteisenä tavoitteena on valmistaa Merikalastajan sanakirja, johon liittyy karttatieto vanhoista kalapaikoista ja niiden nimistöä. Kalastajien kertomukset tuovat esiin arvokasta muistitietoa kalastuksen välineistä, saaliista, kalastuksen vaativista olosuhteista ja kiinnostavista sattumuksista.

Yhdistysten yhteinen kalastuskulttuurihanke käynnistyi kuluvan vuoden alussa, kun Pohjois-Satakunnan LEADER-ryhmä ja Satakunnan ELY-keskus myönsivät hankkeelle tarpeellisen tukirahoituksen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta. Hankkeen vetäjänä toimiva Selkämeren Ystävien puheenjohtaja **Lasse Lovén** toteaa, että Kalastajien sanakirjan kerääminen nähtiin erittäin ajankohtaiseksi, koska ammattikalastus on taantunut, pyyntimuodot ja kalastusvälineistö muuttuneet ja vesillä liikkumista, pyyntitapoja koskevat termit ovat tarpeettomina jäämässä pois käytöstä.

Aineiston keruusta vastaava filosofian maisteri **Juhani Mellanoura** kertoo, että osa kalastuksen nimistöä on löytynyt arkistolähteistä, mutta osa on säilynyt vain yksittäisten kalastajien tai heidän jälkeläistensä suullisessa perinteessä. Merikalastajan Sanakirjaan tulevia sanoja ovat esimerkiksi knipparikoukku, routapyynti, liiki, prekata, prenkata, prinkata, hyydätä, prakku, skärppi ja konspeli. Pyyntitapojen ja pyyntitekniikoiden yksityiskohtien ohella tuodaan esille kalastajille tärkeitä paikallisia ruotsinkielisiä sävyttämiä verbejä, mutta myös kalastajille tärkeää luonnonympäristöä, merimaisemaa ja linnustoa. Yksi hankkeen tavoite on myös koota kalastuskämppeihin liittyviä värikkäitä tarinoita.

Yhä harvalukuisemmiksi käyneiden kalastajien pyyntivedet ja -paikat ovat muuttumassa ja vanhojen sukupolvien saarille, yksittäisille kiville ja matalikoille antamat nimitykset ovat unohtumassa. Hankkeen keräämien paikkatietojen pohjalta valmistetaan älypuhelimessa ja tietokoneessa toimiva kartta, josta löytyy merikarviaisten kalastajien aikoinaan käyttämiä paikannimiä ja niihin kytkeytyviä tarinoita. Mobiilikartassa esiintyviä kiinnekohtia ovat esimerkiksi Pontikka-apaja, Poliisikivi, Murhakari ja Apteekkarin laaka.

Hankkeen johtoryhmässä toimiva Merikarvia-seuran puheenjohtaja **Lauri Hakosalo** arvioi, että Merikalastajan sanakirja ja sen tuottama ilmainen karttapalvelu monipuolistaa Selkämeren kansallispuistoon ja Merikarvian rannikolle suuntautuvien matkailijoiden palvelutarjontaa. Esimerkiksi mobiilikarttapalvelun avulla matkailuyrittäjien on kätevä suunnitella vene- tai kanoottiretkiä niin, että reitin varrella voi pysähtyä valitsemisensa mielenkiintoisissa kohteissa.

Hankkeen tiedonhankintaan ovat talkoohengessä osallistuneet Merikarvian ammattikalastajat, kalastajainseurat ja useat paikallisaktiivit. Merikarvia-seuran jäsenten tekemä talkootyö hankkeen toteuttamisessa on ollut keskeinen. Merikarvian kalastajan sanakirja ja kalapaikkakartta julkistetaan Merikarvialla joulukuussa 2016.

Lisätietoa:

Juhani Mellanoura, 0400 815797, juhani.mellanoura(at)luke.fi

Lasse Lovén, Selkämeren kansallispuiston ystävät ry, 040 170 3886, lasse.loven(at)gmail.com

Lauri Hakosalo, Merikarvia-seura ry, 040 595 3144, lauri.hakosalo(at)gmail.com

